

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΠΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 90´

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 70)

Κείμενο 1

Η γλώσσα των video games

Όσο τα χρόνια περνούν, αρχίζει κανείς να φοβάται μήπως οι αγγλικές λέξεις και φράσεις που χρησιμοποιούν οι **νεότερες** γενιές μοιάζουν περισσότερες από ό,τι παλιότερα. Καθώς αρκετές προέρχονται από τον χώρο των βιντεοπαιχνιδιών, φαίνεται να **καταδικάζουν** όσους δεν παίζουν, σε αδυναμία επικοινωνίας με τα παιδιά ή τα εγγόνια τους. Εκείνα πάλι μπορεί να γελάνε ή να βαριούνται, όταν ο καθηγητής τους «λαγκάρει» (στους μήνες της τηλεκπαίδευσης συνέβη συχνά να «κολλάει» η οθόνη).

Υπερβολές, θα πει κανείς, όμως η Γαλλία θεώρησε το φαινόμενο επικίνδυνο. Όπως ανακοινώθηκε τη Δευτέρα, οι δημόσιοι υπάλληλοί της απαγορεύεται να χρησιμοποιούν (στην υπηρεσία τους λογικά) λέξεις που προέρχονται από τα βιντεοπαιχνίδια. Καλούνται να τις αντικαταστήσουν με τις ανάλογες γαλλικές, που δημιουργήθηκαν προς αυτόν τον σκοπό από τη Γαλλική Ακαδημία.

Είναι αλήθεια ότι οι αγγλισμοί (γενικώς οι κακομεταφρασμένες και αναφομοιώτες λέξεις και φράσεις μιας άλλης γλώσσας) ακούγονται τουλάχιστον δυσάρεστα. Αναρωτιέται, πάντως, κανείς, αν είναι η πρώτη φορά που μια γλώσσα υιοθετεί λέξεις μιας άλλης, καθώς και αν υπήρξε ποτέ περίπτωση που μια γλωσσική απαγόρευση πέτυχε τα επιθυμητά αποτελέσματα. Αυτό ισχύει ειδικά στην περίπτωση των νεαρών «gamers», που αποτελούν μια κοινότητα με δικούς της γλωσσικούς κώδικες για τη μεταξύ τους συνεννόηση και για τη διαμόρφωση ταυτότητας. Επομένως, τον τόνο στην ομιλία τους θα εξακολουθεί να τον δίνει το γλωσσικό τους αίσθημα: όσο πιο ελεύθερο παραμείνει, τόσο πιο εύκολα θα συντονιστεί και με των υπολοίπων, όπως συνέβαινε πάντα.

Νικόλας Ζώης
www.kathimerini.gr στο Google News, (διασκευή)
Ημερομηνία ανάρτησης: 2.6.2022
Ημερομηνία ανάκτησης: 16.1.2023

Κείμενο 2

Θα προστατεύσουμε την ωραιότερη γλώσσα του κόσμου;

Ειδικοί επιστήμονες εκτιμούν ότι η ελληνική γλώσσα ενισχύει τη λογική και τονώνει τις ηγετικές ικανότητες. Αυτές οι ιδιότητες της ελληνικής γλώσσας ώθησαν το Πανεπιστήμιο

Ιρβάν της Καλιφόρνιας να προχωρήσει στην αποθησαύριση αυτού του πλούτου. Στο πρόγραμμα υπάρχει ψηφιοποιημένη όλη η ελληνική γραμματεία από τα αρχαία χρόνια. Αυτή, η ανεκτίμητης αξίας πολιτιστική κληρονομιά των προγόνων της, δυστυχώς, κινδυνεύει από περιθωριοποίηση στη σύγχρονη κοινωνία των πληροφοριών λόγω της δυσκολίας των γραμματικών της όρων, παρόλο που χαρακτηρίζεται από μεγάλο πλούτο αφηρημένων εννοιών και μεγάλη ακρίβεια στην περιγραφή των νοημάτων.

Για να μπορέσει λοιπόν να πρωταγωνιστήσει η ελληνική γλώσσα στην κοινωνία των πληροφοριών πρέπει να κατασκευασθούν λογισμικά προγράμματα διόρθωσης των ορθογραφικών λαθών και του ύφους, που βελτιώνουν την ποιότητα του κειμένου. Απαραίτητη είναι η δημιουργία ηλεκτρονικών λεξικών, που θα δίδουν χρήσιμες και αναλυτικές πληροφορίες για κάθε λέξη. Στο περιβάλλον των Η/Υ πρέπει να υπάρχουν λεξικά, με ελληνική ορολογία, σε όλα τα θέματα (επιστημονικά, λογοτεχνικά κ.λπ.).

Συμπερασματικά τι πρέπει άραγε να κάνει η χώρα της για τη διεύρυσή της στις παγκόσμιες αγορές, όταν η γλώσσα της είναι από της ολιγότερο ομιλούμενες; Η ανάπτυξη της «γλωσσικής τεχνολογίας» στην Ελλάδα αποτελεί προϋπόθεση, για να μην αλλοιωθεί και για να μην υπεισέρχονται λάθη στην ερμηνεία και την ορθή ετυμολογία των λέξεων της ωραιότερης και μεστής νοημάτων γλώσσας του κόσμου.

Δημήτριος Σαρρής, Εφημερίδα «Πατρίς», (διασκευή)
τελευταία Ενημέρωση Φεβρουάριος, 2019
Ημερομηνία ανάκτησης: 15.1.2023

A.I. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗΣ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 30)

A.I.1. Να αναφέρετε σε ποιο κειμενικό είδος ανήκει το Κείμενο 1 και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με ένα (1) χαρακτηριστικό στοιχείο του είδους αυτού από το συγκεκριμένο κείμενο.

(μονάδες 2)

A.I.2. Στο Κείμενο 2 διατυπώνεται η άποψη ότι η ελληνική γλώσσα έχει ανεκτίμητη αξία. Να καταγράψετε δύο (2) λόγους που παρουσιάζει ο συντάκτης του κείμενου για να υποστηρίξει την άποψη αυτή.

(μονάδες 4)

A.I.3. Να αναφέρετε δύο (2) λόγους, για τους οποίους οι «gamers» χρησιμοποιούν πολλές αγγλικές λέξεις, σύμφωνα με το Κείμενο 1.

(μονάδες 4)

A.I.4. Να εντοπίσετε και να καταγράψετε τα δομικά μέρη της πρώτης (1^{ης}) παραγράφου του Κειμένου 1 («Όσο τα χρόνια... η οθόνη»).».

(μονάδες 3)

A.I.5. Να μεταφέρετε την πιο κάτω περίοδο λόγου σε ευθύ λόγο κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές:

«Αναρωτιέται, πάντως, κανείς, αν είναι η πρώτη φορά που μια γλώσσα υιοθετεί λέξεις μιας άλλης καθώς και αν υπήρξε ποτέ περίπτωση που μια γλωσσική απαγόρευση πέτυχε τα επιθυμητά αποτελέσματα.» (Κείμενο 1)

(μονάδες 2)

A.I.6. Να αναγνωρίσετε το είδος και τον συντακτικό ρόλο των πιο κάτω ονοματικών δευτερευουσών προτάσεων.

α. *μήπως οι αγγλικές λέξεις και φράσεις μοιάζουν περισσότερες από ό,τι παλιότερα*

(Κείμενο 1)

β. *να χρησιμοποιούν (στην υπηρεσία τους λογικά) λέξεις* (Κείμενο 1)

γ. *ότι οι αγγλισμοί ακούγονται τουλάχιστον δυσάρεστα* (Κείμενο 1)

δ. *ότι η ελληνική γλώσσα ενισχύει τη λογική* (Κείμενο 2)

(μονάδες 8)

A.I.7. Να ξαναγράψετε την πιο κάτω περίοδο λόγου μετατρέποντας το υπογραμμισμένο ονοματικό σύνολο σε δευτερεύουσα ονοματική πρόταση και κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές.

(μονάδες 3)

Απαραίτητη είναι επίσης η δημιουργία ηλεκτρονικών λεξικών.

A.I.8. Στο Κείμενο 2 χρησιμοποιείται η λέξη «αξίας». Να γράψετε δύο (2) προτάσεις ή φράσεις με τη λέξη «αξία», στις οποίες να φαίνονται δύο (2) διαφορετικές σημασίες της λέξης αυτής.

(μονάδες 2)

A.I.9. Να γράψετε ένα (1) ανώνυμο για τις πιο κάτω λέξεις.

α. νεότερες (Κείμενο 1)

β. καταδικάζουν (Κείμενο 1)

(μονάδες 2)

A.II. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 40)

Με αφορμή την *Παγκόσμια Μέρα Ελληνικής Γλώσσας* αποφασίζετε να γράψετε ένα άρθρο που θα δημοσιευθεί στο περιοδικό του σχολείου σας. Στο άρθρο σας να αναπτύξετε δύο (2) κινδύνους που απειλούν με αλλοίωση την ελληνική γλώσσα και να προτείνετε δύο (2) τρόπους για τη διαφύλαξη της ποιότητάς της.

(Έκταση: 220-250 λέξεις)